

Werving deelnemers onderzoek

Psychotherapie bij cluster-C persoonlijkheidsproblematiek: FORCE studies

Aanleiding

Cluster C persoonlijkheidsstoornissen worden veel gezien in de klinische praktijk, vaak in combinatie met andere stoornissen. Bekend is dat het hebben van een Cluster C stoornis een negatief effect heeft op de prognose van behandeling van andere psychische stoornissen. Hoewel er diverse vormen van individuele en groepspsychotherapie worden aangeboden aan patiënten met een cluster C persoonlijkheidsstoornis, is nog erg weinig evidentie over de effectiviteit van deze behandelingen. Ook is nog weinig bekend over de onderliggende werkingsmechanismen.

Doel van het onderzoek

Bij het NPI zijn in 2020 twee gerandomiseerde onderzoeken van start gegaan onder de naam FORCE (Psychotherapy for Cluster C Effect Studies):

- G-FORCE (Group therapy FOR cluster C Effect study)
- I-FORCE (Individual therapy FOR cluster C Effect study).

Op alle vestigingen van het NPI in Amsterdam en in Amersfoort kunnen mensen deelnemen. De onderzoeken zijn goedgekeurd door de METC Amsterdam UMC (2020.068 I-FORCE/2020.066 G-FORCE).

Naast de effectiviteit van de behandelingen, zowel bij afronding van de behandeling en bij follow up, zullen ook de werkingsmechanismen worden meegenomen in het onderzoek. Met FORCE hopen we wetenschappelijke onderbouwing te vinden voor kosteneffectieve behandelvormen en inzicht te verkrijgen in de werkingsmechanismen. Dit is van belang om de kwaliteit van zorg voor deze kwetsbare doelgroep te verbeteren.

Interventies

In G-FORCE wordt de effectiviteit van drie vormen van **groepstherapie** onderling vergeleken: psychodynamische groepstherapie (24 maanden), schemagerichte groepstherapie (18 maanden) en groepsschematherapie voor cluster C (GST-C; 12 maanden).

In I-FORCE worden drie **individuele** vormen van psychotherapie vergeleken: kortdurende psychoanalytische steungevende psychotherapie (KPSP), affect fobie therapie (AFT) en schematherapie (ST). Voor elke behandelvorm is een specifiek op cluster C gericht protocol opgesteld. De behandelingen bestaan elk uit 50 zittingen, waarbij gestart wordt met een intensieve behandeling van zittingen per week.

Alle deelnemende behandelaren zijn geschoold in de specifieke behandelmethode en ontvangen intervisie en indien nodig supervisie in de betreffende methodiek.

Voorwaarden voor deelname

Patiënten kunnen deelnemen wanneer zij voldoen aan onderstaande criteria. Bij twijfel kunt u altijd overleggen met onderstaande contactpersonen. Patiënten ontvangen binnen de studie gegarandeerd een goede behandeling voor Cluster C klachten. Van hen wordt verwacht dat zij, op diverse meetmomenten voor, tijdens en na afloop van de behandeling vragenlijsten invullen. Daarnaast wordt een drietal keer een interview afgenomen naar de Cluster C klachten (zie voor verdere informatie de informatiebrieven).

Inclusiecriteria:

- Hoofddiagnose cluster C of Anders gespecificeerde persoonlijkheidsstoornis met cluster C op de voorgrond (minimaal 5 cluster C trekken)
- Leeftijd 18-65 jaar
- Persoonsgerichte hulpvraag, gericht op het veranderen van disfunctionele patronen in omgang met zichzelf of anderen
- Enige vorm van dagbesteding of uitzicht hierop

Exclusiecriteria:

- Volledige of grenswaarde -1 comorbide cluster A/B persoonlijkheidsstoornis diagnose (volgens SCID-5-P)
- Onvoldoende Nederlandse taalbeheersing
- Eerst crisisinterventie noodzakelijk. NB: patiënt kan na stabilisatie alsnog instromen
- Ernstige psychiatrische stoornis die prioriteit heeft in behandeling (autisme spectrum stoornis, psychotische symptomen/stoornis, bipolaire stoornis, ernstige stoornis in middelengebruik)
- IQ < 80
- (Voor I-FORCE: geen schematherapie, KPSP of AFT in het voorgaande jaar)

Aanvullende informatie

- Zie videoboodschap onderaan onze homepage van de website NPI npspecialist.nl of op <https://youtu.be/EftCWZmajr8>.
- Zie voor designartikelen:
 - [Individual psychotherapy for cluster-C personality disorders: protocol of a pragmatic RCT comparing short-term psychodynamic supportive psychotherapy, affect phobia therapy and schema therapy \(I-FORCE\) | Trials | Full Text \(biomedcentral.com\)](https://doi.org/10.1186/s13067-020-00200-0)
 - [G-FORCE: the effectiveness of group psychotherapy for Cluster-C personality disorders: protocol of a pragmatic RCT comparing psychodynamic and two forms of schema group therapy | Trials | Full Text \(biomedcentral.com\)](https://doi.org/10.1186/s13067-020-00200-0)

| | |
|-----------------------------------|---|
| Adres voor aanmelding | Aanmelding via: force@npsai.nl o.v.v. korte anonieme beschrijving casus en inclusiecriteria, of telefonisch: 020 5904720. NPI locatie Oost Domselaerstraat 128 1093 MB Amsterdam |
| Looptijd | Okt 2020-dec 2024 |
| Contactpersoon | Hoofdonderzoekers FORCE: Birre van den Heuvel (klinisch psycholoog) en Martine Daniëls (klinisch psycholoog) NPI. |
| Verantwoordelijk onderzoekers(s) | Promotoren: Dr. Rien Van, directeur behandelzaken NPI en opleider psychiatrie Arkin Prof. Dr. Arnoud Arntz, hoogleraar Klinische psychologie UvA |
| Financiering | NPI Onderzoek |
| Stand van zaken aantal deelnemers | 30-10-2023: I-FORCE: 144/264 G-FORCE: 206/260 |